

11. Hafta

Tarihi Çevre Korunmasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

SAN322 TARIHI ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

Tarihi Çevre Korunmasına Yönelik Yasal Düzenlemeler

Kültür varlıkları insanlığın ortak mirasıdır; bu mirasın korunması üzerinde önemle durulması gereken evrensel bir husustur. UNESCO uzun süredir etkin bir rol üstlenerek, evrensel kültür mirasının korunmasına ilişkin, tehdit altında olan sit ve anıtlara maddi yardım ve uzman desteği sunmaktadır.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RÜSTEM BOZER

ICCROM, korumanın bilimsel sorunları üzerine belge toplama, yayma, araştırmaları destekleme, teknik sorunlara danışmanlık yapma, teknik eleman yetiştirme, danışmanlık yapma, restorasyon uygulamalarının kalitesini yükseltme gibi önemli görevler üstlenmek amacıyla, UNESCO tarafından 1959 yılında kurulmuştur. ICCROM'un merkezi Roma'dadır; 82 asıl ve koruma enstitülerinden oluşan 93 üyesi bulunmaktadır.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ KÜSTEM BOZER

Dünyanın Kültürel ve Doğal Mirasını Koruma Sözleşmesi, UNESCO'nun 1972'de Paris'te yapılan 17. Genel toplantısında imzalanarak yürürlüğe girmiştir. Bu sözleşme bağlamında tarih öncesinden 20. Yüzyıl mimarlığına kadarki geniş süreçte mevcut olan, evrensel değer taşıyan sit ve anıtları Dünya Mirası Listesi oluşturulmaya başlanmıştır. Sit, yapı grupları ve anıtlar belirli ölçütleri karşıladığında bu kapsamda tescil edilmekte ve Dünya Mirası Fon'undan yararlanma imkanı elde etmektedirler.

Korumanın farklı alanlarında bilgi üretilmesine, bu alanlardaki gelişmelerin toplantı ve yayınlarla üretilmesine çalışan bir diğer etkin uluslararası örgüt ise Uluslararası Anıtlar ve Sitler Konseyi ICOMOS'tur. Kendi alanlarında önemli uzmanların oluşturduğu ICOMOS, Venedik Tüzüğü'nün oluşturulmasından bir yıl sonra, katılımcı 25 ülke önderliğinde Varşova'da kurulmuştur.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RİSLEM BOZER

Kuruluş, mimari mirasın korunmasıyla ilgili kuram, bilimsel tekniklerin geliştirilmesi ve uygulama yöntemleri alanında çalışmalar yürütmektedir. ICOMOS tarafından geliştirilmekte olan Risklere Hazırlık Programı, tehdit altında olan kültür varlıkları için savaş ve barışta uluslararası seviyede bir örgütlenme ve eylem planı oluşturmayı amaçlamaktadır.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RİSREM BOZER

Koruma konusunda önemli bir diğer uluslararası kurum ise Avrupa Konseyidir. 1954 yılında kabul edilen Avrupa Kültürel Sözleşmesi'nin ilk maddesiyle birlikte Avrupa'nın ortak kültürel mirası için koruyucu önlemler alma ve ülkelerin ulusal desteklerini geliştirme kararını almıştır. Bu amaçlar doğrultusunda 1975 yılında "Geçmişimiz için Gelecek" söylemiyle bir dizi etkinlik düzenlemiştir.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ RİSİM BOZER

Bu etkinlikler sonrasında açıklanan Amsterdam Bildirgesi gereğince bölgesel planlama politikalarına koruma ilkelerinin katılması, söz konusu ilkelerin ekonomik ve sosyal hayatla bütünleşik olarak uygulamaya konması yönünde çalışmalara yoğunlaşmıştır.

SAN322 TARİHİ ÇEVRE ARAŞTIRMALARI
DR. ÖĞR. ÜYESİ KÜSSEM BOZER